

Socialdepartementet
Barn-
äldre- och jämställdhetsministern

Nordiska rådet
Ved Stranden 18
1061 København K
Danmark

Svar på skriftlig fråga från Nordiska rådet om hållbarhets mål 10 om minskad ojämlikhet

Ordföranden i Nordiska ministerrådets utskott för välfärd i Norden, Bente Stein Mathisen (H) har till de nordiska regeringarna ställt en skriftlig fråga om vad respektive regering gör för att minska de ökade skillnaderna och följa upp världsmål 10 om minskad ojämlikhet mer specifikt. Sverige som ordförande i Nordiska ministerrådet 2018 ansvarar för att på denna fråga koordinera svaret till Nordiska rådet och har därför bett regeringarna i Norden att komma in med en beskrivning av vad varje land gör i den aktuella frågan. Nedan redovisas de svar som inkommit från Norges, Finlands, Islands och Danmarks regeringar samt om det arbete och de insatser som Sveriges regering företagit under den gångna mandatperioden (2014–2018). Med anledning av att Sverige för närvarande har en övergångsregering omfattar det svenska svaret inte framåtsyftande verksamhet och insatser.

Svar från Sveriges regering

Sedan antagandet av FN:s Agenda 2030 med de 17 globala målen för hållbar utveckling har regeringen under den gångna mandatperioden (2014–2018) uttalat ambitionen att Sverige ska vara ledande i genomförandet av agendan, nationellt och globalt. I juni 2018 presenterades regeringens Handlingsplan Agenda 2030 2018–2020 som beskriver centrala åtgärder för genomförandet av agendan åren 2018–2020. Handlingsplanen lyfter fram sex tvärsektoriella fokusområden som bygger på de förslag som Agenda 2030-delegationen, som har regeringens uppdrag att stödja och stimulera Sveriges

genomförande av agendan, lämnade till regeringen den 1 juni 2017. De sex områden som handlingsplanen fokuserar på är 1) jämlikhet och jämställdhet, 2) ett hållbart samhälle, 3) en samhällsnyttig, cirkulär och biobaserad ekonomi, 4) ett starkt näringsliv med hållbart företagande, 5) en hållbar och hälsosam livsmedelskedja samt 6) kunskap och innovation. Handlingsplanen slår fast att Sverige ska vara en internationell förebild när det gäller ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet, med en samstämmig politik som tar hänsyn till fattiga människors perspektiv och mänskliga rättigheter, i enlighet med Politiken för global utveckling som Sveriges riksdag fattade beslut om år 2003.

Handlingsplanen lyfter fram att Sverige ligger långt fram i arbetet med hållbar utveckling, men att vi i likhet med många andra länder fortfarande har stora utmaningar att hantera. Bland dessa utmaningar lyfts växande ojämlikheter i Sverige och många länder, hoten mot planeten på miljö- och klimatområdet liksom fortsatta utmaningar när det gäller att uppnå jämlik hälsa och lika möjligheter till livslångt lärande fram.

När det gäller mål 10. Minskad ojämlikhet understryker handlingsplanen vikten av ökad jämlikhet och ett Sverige som håller ihop, med exempel inom en rad områden kring satsningar på vård, skola, omsorg, liksom beslut om att göra FN:s konvention om barnets rättigheter till svensk lag samt arbete för minskad segregation och satsningar på att förbättra situationen i kommuner och områden med socioekonomiska utmaningar. Inom funktionshinderspolitiken lyfts det nya nationella målet och inriktningen för funktionshinderområdet som utgår från FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Även exempel på arbete för minskad ojämlikhet inom och mellan länder som kopplar till delmålen för mål 10, som rör bland annat migration och asylsökande samt åtgärder för att motverka t ex penningtvätt och finansiering av terrorism, nämns som genomförda åtgärder.

I juni tillsattes en kommitté, Jämlikhetskommissionen (Dir. 2018:74), som har i uppdrag att lämna förslag som långsiktigt ska minska klyftorna i Sverige. Kommittén ska bland annat fokusera på åtgärder som bidrar till att utjämna skillnader i uppväxtförhållanden samt i möjligheter till god utbildning och arbete med goda arbetsvillkor. Kommitténs arbete ska också bidra till ökad jämställdhet och en förbättrad integration samt förstärka arbetet för en jämlik hälsa. Arbetet ska slutredovisas senast den 31 maj 2020.

Förutom exemplen ovan lämnades i april 2018 propositionen God och jämlik hälsa – en utvecklad folkhälsopolitik (2017:18/249) till riksdagen som den fattade beslut om 14 juni 2018. Det övergripande målet för folkhälsopolitiken omformuleras med ett tydligare fokus på jämlik hälsa i hela befolkningen, med målet att ”minska de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation” med en omvandling av de tidigare elva målområdena till åtta som beskriver de viktigaste faktorerna som påverkar hälsa, och främjar en god och jämlik hälsa. Ett av dessa, målområde 4. Inkomster och försörjningsmöjligheter, anges som ett centralt område för att uppnå jämlik hälsa och en av de viktigaste faktorerna för skillnader i hälsa

Regeringen har i övrigt bedrivit vad man beskriver som ”en aktiv fördelningspolitik i syfte att svensk ekonomi ska komma alla till del”. Satsningar har genomförts på vård, skola och omsorg med särskilda fokus på pensionärer, barnfamiljer och studenter samt riktade satsningar på hushåll med låga inkomster. Familjer med barn har utgjort en särskild målgrupp, där bland annat barnbidraget höjts med 200 kronor i månaden från och med mars 2018, flerbarnstillägget för tredje barnet har höjts, liksom underhållsstödet för ensamstående med barn.

När det gäller ett jämställdhetsperspektiv på mål 10 har Sverige genomfört en rad satsningar på området, bland annat utifrån det löpande nationella jämställdhetsarbetet och den feministiska utrikespolitiken. Jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt är centralt i arbetet med att åstadkomma större jämlikhet i samhället. Under det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet har bland annat en konferens om utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden genomförts samt en konferens om jämställda pensioner.

Den nationella handlingsplanens fokusområde 1. Ett jämlikt och jämställt samhälle, omfattar flera mål, bland annat mål 3. God hälsa och välbefinnande, mål 5. Jämställdhet och Mål 10. Minskad ojämlikhet. Fokusområdet tar sikte på att de skillnader i livsvillkor som finns mellan individer och grupper ska utjämnas. Sverige är en levande och uthållig demokrati, som kännetecknas av delaktighet med jämlika och jämställda möjligheter till inflytande där också en god och jämlik hälsa främjas. Bland insatser som fokusområdet inkluderar kan arbetet med jämställt föräldraskap liksom insatser mot sexuella trakasserier nämnas. Likaså regeringens strategi för den nationella demokratipolitiken samt strategin för global jämställdhet

och kvinnors och flickors rättigheter i utvecklingssamarbetet som löper 2018–2022.

Under FN:s högnivåpolitiska forum, HLPF, i New York i juli 2019 då bland annat mål 10 ska diskuteras samt under FN:s generalförsamling i september, förbereds en svensk delegation bidra till och medverka vid mötet.

Svar från Norges regering

Mål 10 – om å redusere ulikhet i og mellom land

Sammenliknet med de fleste andre land har Norge små inntektsforskjeller. Høy sysselsetting og lav arbeidsledighet innebærer at en stor andel av befolkningen deltar i inntektsskapende arbeid. Overføringer for å kompensere for tap av inntekt ved arbeidsledighet, sykdom og uførhet bidrar også til å redusere ulikhet i inntekt. Det samme gjør utformingen av skattesystemet, men skattenes viktigste bidrag til utjevning er å finansiere helse, utdanning og inntektssikringsordninger. Samtidig må skattesystemet utformes slik at det oppmuntrer til høy yrkesdeltagelse og verdiskapning. For å holde inntektsforskjellene nede er det viktig å unngå at unge faller utenfor skole og arbeidsmarked samtidig som innvandrere raskt må integreres i arbeidsmarkedet. Det krever også kontroll med det samlede innvandringsnivået.

Regnet per innbygger er Norge blant de land som gir mest bistand til utviklingsland. En stor del av bistanden går til verdens fattigste land. Videre gir Norge prioritet til de fattigste landene i utenrikshandelen. Norge arbeider også for utvikling og redusert ulikhet gjennom å støtte internasjonale organisasjoner, herunder Verdensbankens arbeid for å redusere fattigdom. I tillegg bidrar Norge til finansiering av Den afrikanske utviklingsbankens arbeid for inkluderende og grønn vekst. Oppfølgingen av mål 10 er nærmere omtalt i avsnitt 6.3.

Nærmere om oppfølgingen av mål 10

Sett i et internasjonalt perspektiv er inntekt, livskvalitet og levekår jevnt fordelt i Norge. Arbeidsledigheten er lavere enn i de aller fleste andre land og sysselsettingen er relativt høy. Norge har gode ordninger for å kompensere

for tap av inntekt pga. arbeidsledighet, sykdom og uførhet. Sammen med høy sysselsetting bidrar det til å jevne ut ulikhet i inntekt. Skattesystemet bidrar også til å jevnere inntektsfordeling. Skattesystemets viktigste oppgave er imidlertid å finansiere offentlige goder, tjenester og overføringer. I Norge bidrar skatter og overføringer samlet til å redusere inntektsulikhetene med om lag 40 pst. Tilgang på gratis helsetjenester bidrar i betydelig grad til å redusere forskjeller i forbruksmuligheter. Det fanges ikke opp av vanlige mål på inntektsulikhet.

Inntektsulikheten i OECD-landene har økt de siste tiårene, men fra et historisk sett svært lavt nivå. De siste tiårene har inntektsforskjellene økt også i mange utviklingsland og fremvoksende økonomier. Studier, basert på noe usikre data, indikerer at forskjellene på individnivå ikke har økt i perioden når man ser verden under ett. Det skyldes at sterk inntektsvekst i mange fattige og fremvoksende økonomier har motvirket økte forskjeller innen de enkelte landene. Selv om inntektsulikheten har økt også i Norge siden 1980-tallet, er Norge fortsatt blant landene i verden med minst inntektsforskjeller og høyest levestandard.

OECD definerer lavinntekt som inntekt under 50 pst. av medianinntekten, mens EU setter lavinntektsgrensen ved 60 pst. Norge har ikke noen offisiell lavinnteksdefinisjon. De to nevnte internasjonale definisjonene blir brukt til å belyse tilstanden. Basert på EUs definisjon har andelen med vedvarende lavinntekt, definert som gjennomsnittsinntekt de siste tre år, økt fra knapt 8 pst. i 2006 til 9,4 pst. i 2016. Beregnet med utgangspunkt i OECDs definisjon har andelen i samme tidsrom økt fra om lag 3 pst. til 4,4 pst. Økningen må særlig ses i sammenheng med høy arbeidsinnvandring, familiegjenforening og nye asylsøkere.

Innenlandsk oppfølging

Skal vi redusere ulikhet på lengre sikt, må vårt utdanningssystem gi barn og unge god kompetanse. Skattesystemet og stønadsordningene må utformes slik at de understøtter verdiskaping og høy deltakelse i arbeidslivet. Økt deltakelse i arbeid er det viktigste virkemidlet for ytterligere å forebygge varig lavinntekt og øke inntektene i lavinnteksgruppene. I et internasjonalt perspektiv har Norge høy sysselsetting og relativt lav arbeidsledighet. Ny uføretrygd fra 2015 gjør det enklere å kombinere arbeid og uføretrygd, og er et skritt i riktig retning. God makroøkonomisk styring, en aktiv

arbeidsmarkedspolitik og koordinert lønnsdannelse bidrar også til å jevne ut inntektsulikhet.

Norge har de siste tiårene hatt høy innvandring fra lavinntektsland. Mange av disse migrantene har klart lavere yrkesdeltakelse enn befolkningen for øvrig, blant annet som følge av manglende utdanning og svakere norskkunnskaper. Dette gir tilstrømming til lavinnteksgruppene. Det kan også bidra til press nedover på lønninger for personer med lav utdanning. Norge søker å begrense og kontrollere innvandring samtidig som vi søker å gi beskyttelse til personer som har krav på det. For å motvirke økte inntektsforskjeller er det særlig viktig å få til en rask integrering av innvandrere i arbeidsmarkedet. Regjeringen innførte i 2015 gratis kjernetid, 20 timer per uke, i barnehage for fire- og femåringer i familier med lav inntekt. I 2016 ble ordningen utvidet til også å gjelde for treåringer. I 2017 ble inntektsgrensen økt til 450 000 kroner slik at ordningen omfatter flere barn.

Frafallet i den videregående skolen gir økt risiko for arbeidsledighet og svak tilknytning til arbeidslivet. Risikoen forsterkes av en vedvarende utvikling mot økende kvalifikasjonskrav i arbeidslivet, blant annet som følge av automatisering og raskt økende bruk av IKT. For å fremme arbeidslinjen og motvirke varig lavinntekt har regjeringen innført en plikt for kommunene til å stille vilkår om aktivitet til personer under 30 år som mottar økonomisk stønad.

Norges internasjonale oppfølging

Norges bistand er rettet mot verdens fattigste land og bidrar dermed til utjevning av inntektsforskjeller mellom land. Norge er blant de land som, regnet per innbygger, gir mest bistand til utviklingsland. Norge gir dessuten preferanser til de minst utviklede land i vår utenrikshandel, blant annet tollpreferanser for import. Norge arbeider også for utvikling og redusert ulikhet gjennom støtte til internasjonale organisasjoner, blant annet Verdensbanken. Et fritt internasjonalt økonomisk samkvem bidrar til å redusere ulikhet, og Norge arbeider for å fremme frihandel.

Svar från Finlands regering

Under 2010-talet har det inte skett några större förändringar i inkomstfördelningen i Finland. En betydande ökning av inkomstskillnaderna inföll senast under 1990-talet.

I Finland har det fästs uppmärksamhet vid den ökade ojämlikheten. I början av 2017 tillsatte statsministern en arbetsgrupp för att utreda hur ojämlikheten kan minskas. Ett resultat av arbetsgruppens arbete var en rapport med flera rekommendationer för att stoppa den ökande ojämlikheten och i stället få den att minska. De rekommenderade åtgärderna för att minska ojämlikheten gäller olika samhällssektorer och förvaltningsområden. En del av de föreslagna åtgärderna har redan vidtagits, och en del av arbetsgruppens rekommendationer kommer att behandlas av följande regering.

I statsrådets redogörelse om det globala handlingsprogrammet Agenda 2030 för hållbar utveckling är fokusområde 2 ett Finland där det råder jämlikhet, jämställdhet och kompetens. I redogörelsen presenteras åtgärder som regeringen har vidtagit för att stödja jämlikhet och jämställdhet i Finland. Regeringens spetsprojekt har främjat hälsa och välfärd och minskat ojämlikheten, ökat partiellt arbetsföras möjligheter att delta i arbetslivet samt reformerat tjänsterna för barn och familjer så att de ska möta barns, ungas och familjers behov på ett bättre sätt än i nuläget. Ett mål för den omfattande reformen av landskapsförvaltningen samt socialvården och hälso- och sjukvården är att minska hälso- och välfärdsskillnader mellan olika befolkningsgrupper. Regeringen utökar barns rätt till småbarnspedagogik och barnomsorg samt har i sitt budgetförslag inkluderat en höjning av de lägsta dagpenningarna och garantipensionerna.

Det har även inletts beredning av en reform av den sociala tryggheten. Målet med projektet ”Toimi”, som syftar till en totalreform av grundtryggheten och sysselsättningen, är att ta fram information för beredningen av reformen och att främja samhällelig diskussion. Målet är att de beslutsfattare som förbereder sig för riksdagsvalet våren 2019 ska ha tillgång till olika alternativ och modeller som stöd för beslutsfattandet. Genom reformen strävar man efter att svara på aktuella utmaningar inom det sociala trygghetssystemet, såsom förändringar i arbete och arbetsliv samt globaliseringen.

Finlands nordiska prioriteringsprosjekt¹⁾ har haft fokus på den nordiska välfärdsmodellens styrkor och utmaningar. De nordiska välfärdssamhällena bemöter djupgående förändringar beroende på bl.a. befolkningsstrukturen, ekonomin och arbetslivet, migrationen med påföljder som kräver nya policylösningar.

Inom ramen av projektet har Finland ordnat ett antal aktiviteter som behandlat frågor kring social ojämlikhet samt ojämställdhet i Norden samt tagit fram material om olika policylösningar i länderna. Syftet med aktiviteterna är att Finland önskar lyfta tvärssektoriella frågeställningar kring jämlikhet och jämställdhet på den nordiska samarbetsagendan. Hållbar utveckling och SDGs har varit ledande principer för projektet.

1. Ett öppet och innovativt Norden med välmående människor 2020 - Lika möjligheter till välfärd, utbildning, kultur och arbete 2016 – 2018

Svar från Islands regering

Island har ikke noen offisiell lavinntektskriterie. Kommunene gir finansiell sosial bistand til de som ikke har mulighet til å forsørge seg selv og har inntekter under et bestemt nivå, nivå som ikke er lovfestet ifølge lov om kommunenes sosialtjeneste. Arbeidslivets parter forhandler om lønn i overenskomst på arbeidsmarkedet og gjelder avtalene som minimum villkår for alle arbeidstagere i vedrørende yrke i de områder hvor avtalene gjelder uavhengig av kjønn, nasjonalitet, eller ansettelseperiode. Det er forbudt å inngå avtale med en arbeidstaker om lavere lønn en aftalt i de allmenne avtalene. Generelt går man ut fra at sosiale trygdeytelser og annen offisiell bistand ikke skal være høyere en minimum lønn. Af regjeringensavtalen fra 30. november 2017 fremgår at alle skal ha like muligheter. For å oppnå dette mål finnes behov for å forsterke posisjonen hos utsatte grupper. En evaluering av de gruppene som har lavest inntekt blir gjort for å underbygge eventuelle forslag om forbedring av deres villkår. Fokusen blir særlig på barn som lever i fattigdom, men de er en av de mest utsatte gruppene i samfunnet. Invaldipension og rehabiliteringsydelse samt relatert støtte er til stede for de som har nedsatt arbeidsevne og total inntekt under et spesifikt nivå. Målet er å gi personer som lever i disse forhold mulighet til et selvstendig liv. Dessuten er det viktig at velferdssystemene er oppbygget slik at de støtter folk til aktiv deltagelse i samfunnet, dermed også til deltagelse i

arbeidslivet. Alderspension ifølge lov om sosial sikkring beror på den enkeltes inntekt og gis generelt fra 67 års alder. Den største delen av alderspensionen kommer fra pensionfondene som er relatert til deltakelse i arbeidslivet og de eldre har betalt lønnsavgift av igjennom sit arbeidsliv.

För minskad ojämlikhet i hälsa nationellt genomfördes i maj 2017 nytt betalningssystem för hälso-och sjukvård för att minska kostnaderna med fokus på dem som behöver mycket mediciner och/eller vård och et tak fastställdes for maximal utbetalning för patienter. Under de senaste åren har fokus legat på att öka resurserna och stärka primärvården, såsom ökad tillgång till psykologer. Statens deltagande i betalning för sjukgymnaster har också ökat. Sen maj 2015 får barn gratis tandvård och från september 2018 finns hög deltagande i betalning i tandvård för äldre personer och den kommer att öka. Kostnaden för tandvård för personer som vistas i institutioner eller vårdhem betalas i sin helhet från september 2018.

Jämställdhetslagen, nr. 10/2008, innehåller generellt förbud mot diskriminering på grund av kön. Från den 1. september 2018 gäller två nya lag mot diskriminering; lag nr. 86/2018 om förbud mot diskriminering på arbetsmarknaden samt lag nr. 85/2018 om förbud mot diskriminering på grund av etnisk tilhørighet. Lagen föreskriver förbud mot diskriminering på grund av etnisk tilhørighet, religion eller annan trosoppfattning, funksjonsnedsättning, innskrankt arbeidsförmåga, ålder, sexuell lægning eller kønsidentitet. Lagen är i samstæmmighet med rådets direktiv 2000/78/EC om inrættande av en allmæn ram for likabehandling i arbeidslivet, samt rådets direktiv 2000/43/EG om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska. Att lagen antogs är ett stort steg till aktivt deltag for de fleste på arbeidsmarknaden och andra område i samhället.

Innan året 2030 ska alla ha tilgang till sosialt liv samt vara inblandad i økonomiske spør og politik utan hänsyn till ålder, køn, funksjonsnedsättning, etnisk tilhørighet, opprinnelse, religion, økonomiske stællning eller andre stællning.

Den nuvarande regeringen fokuserar spesielt på jæmstællhet mellom kvinner og mæn. Dette hade sin utgangspunkt i ratificeringen av Istanbulkonventionen som Island gjorde i juni 2018 (Istanbulkonventionen; Europarådets bekæmpning av våld mot kvinner).

De seneste åren har mange lagar varit förändrat med syftet att minska ojämlikhet och jämna möjlighet, till exempel jämställdhetslagen och lag om folk med funksjonsnedsettning nr. 59/1992, lag om arbeidsmiljø, helse og sikkerhet på arbeidsplassen nr. 46/1980. Även må nämnas lagförändringar som föreskriver blant annet forenkling av ersättningssystemet og forandring av pensjonsalder. Idag har vi riksdagsmotioner som har syftet att uppnå jämställdhet og forebygga ojämställdhet, till exempel regeringens handlingsplan för jämställdhet 2016–2019, handlingsplan om tjenester för personer med funksjonsnedsettning 2017–2021, samt handlingsplan för inkludering av innvandrere 2016-2019. Lagförslag om sertifisering av jämställda löner antogs i Alþingi den 1 juni 2017 med bred majoritet. Förslaget lades fram som en förändring av jämställdhetslagen nr. 10/2008 og finns nu i bestämmelse nr. 19. Enligt bestämmelse 19 og förordning nr. 1030/2017 om sertifisering likalønsstandarden hos institutioner og foretager som bygger på standarden ÍST 85/2012.

I de nya lagen om offentliga finanserna är presenterat giltighet att alltid ska ha bærekraft, forsiktighet, stabilitet, stadig samt genomskinlighet som ledstjärna. Då är spesielt bestämmelse om gender budgeting som ska ha i hansen vid forberedning av lagforslag om statsbudgetering. Ständig mer fokus är på att forebygga og minska ojämlikhet på grund av kön, funksjonsnedsettning eller andra faktoriser i den hela strategiplanering samt planering hos regeringen.

Handlingsplan for inkludering av innvandrere 2016-2019 bygger på fem søyler, samfunn, familie, utdanning, arbeidsmarked og flyktninger. Planen inneholder 30 tiltak som alle skal bidra til like muligheter for alle landsmenn. Nå er 21 tiltak i forberedelse, prosess eller avklarte. Hovedutfordringen er å skape mulighet til at innvandrere blir aktive deltakere i islandsk samfunn. Største utfordringen i dag vedrørende flyktninger på Island er å finne boliger.

Likestilling og rettigheter til barn og andre sårbare grupper er i fokus i Islands utviklingssamarbeid på den internasjonale arena. Særlig oppmerksomhet bør gis til de grupper som er i risiko for diskriminering, som LGBTI mennesker, folk med funksjonsnedsettelse og andre sårbare grupper. Islands hovedmål i utviklingssamarbeidet er å redusere ulikheter mellom og innenfor landene. Stor del av det islandske bidrag går til de fattigste landene med fokus på støtte til de gruppene som lever i fattigdom og ulikhet. Dette inkluderer spesielt støtte til oppbygging av sosial

infrastruktur, ikke minst på landsbygda, der fattigdom er mest. Der til legges vekt på å støtte bærekraftig utnyttelse av naturressurser med like rettigheter og likestilling som et ledende prinsipp.

Svar frå Danmarks regering

I lyset af behovet for at tilpasse FN's verdensmål for bæredygtig udvikling til nationale forhold, har den danske regering udarbejdet en national handlingsplan for arbejdet og opfølgningen på 2030-dagsordenen i Danmark. Regeringen fastholder, at fremskridt skal måles, og handlingsplanen indeholder derfor 37 konkrete mål, der i høj grad er målbare og kvantificerbare. Dette gør det muligt at foretage en systematisk opgørelse og evaluering af fremskridt.

Regeringen udarbejder årligt statusrapporter om handlingsplanens 37 mål, der også sendes til det danske parlament (Folketinget). Seneste statusrapport blev offentliggjort i juni 2018. Samtidig vil der hvert fjerde år blive udarbejdet en mere omfattende statusrapport, der også vil indeholde initiativer i forhold til opfyldelsen af samtlige 17 verdensmål, herunder de 169 delmål. I den forbindelse vil nødvendige tilpasninger af handlingsplanen også indgå.

Verdensmål 10 om mindre ulighed er inkorporeret i handlingsplanens Prioritet 2 – Mennesker. Formålet med prioriteten er at sikre, at det enkelte menneske har frihed til at skabe et godt liv for sig selv og sine nærmeste. Danmark har et enestående velfærdssamfund med lige muligheder i form af fri adgang til uddannelse og sundhed, hvor den enkelte både har rettigheder og pligter, og hvor de sociale og økonomiske skel er små. For at sikre og styrke disse rettigheder har regeringen fastsat målsætninger om, at indsatsen for fagligt svage elever skal styrkes (målsætning 12), flere skal være en del af arbejdsfællesskabet, herunder personer med handicap (målsætning 16) og Danmarks rolle som aktiv international fortaler for ligestilling og seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder skal opretholdes (målsætning 19).

Forud for vedtagelsen af den nationale handlingsplan for FN's verdensmål vedtog regeringen i maj 2016 10 mål for social mobilitet. Regeringen ønsker at færre skal være socialt ekskluderet. Det enkelte menneske skal således have det bedst mulige afsæt for at nå længst muligt med de ressourcer, som

vedkommende har til rådighed. Samtidig skal der støttes effektivt op omkring de personer og familier, der har behov for hjælp. Målene omfatter bl.a., at flere udsatte unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse (mål 2), og færre skal være hjemløse (mål 7).

Regeringen har siden 2016 årligt fulgt op på udviklingen for alle 10 mål i den Socialpolitiske Redegørelse. Den næste redegørelse vil blive offentliggjort i december 2018. Størstedelen af opfølgningen på de enkelte mål er dog allerede offentliggjort, og den seneste data viser, at udviklingen på nationalt plan går i den rigtige retning for en række af målene. Flere afslutter for eksempel stofmisbrugsbehandling (mål 8) eller alkoholbehandling (mål 9) med et positivt resultat, og får dermed et bedre udgangspunkt for at leve et sundere og mere selvstændigt liv.

Lena Hallengren